

Tájékoztató

Fontos változások a helyi iparűzési adóban

2023. január 01. napjától városunkban a helyi iparűzési adó mértéke az adóalap 2 %-a. A továbbiakban törvény ezt nem csökkenti, de a 2022 évi bevallási nyomtatványon, az arra jogosultak jelöljék, hogy mikro-kis-, és középvállalkozásnak minősültek, mert csak így érvényesíthetik az 1%-os adómértéket 2022 évre.

2023. január 01-től változott a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 39/A. §, valamint 39/B §-a, ami a helyi iparűzési adóalap egyszerűsített megállapítását tartalmazta.

Ennek megfelelően, 2023. január 01-től kezdődő adóévtől megszűnik a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti átalányadózást alkalmazó adózó egyszerűsített adóalap megállapítása, valamint megszűnik a 8 mFt nettó árbevétel meg nem haladó adózó egyszerűsített adóalap megállapítása, továbbá helyi iparűzési adóban nem lehet a továbbiakban kata adózást sem választani.

Viszont a január 01-től hatályos 39/A. § alapján **sávós adózást lehet választani**.

A továbbiakban az adózó árbevétele fogja „csak” meghatározni, hogy választhatja-e a sávós adózást, vagy nem. Tehát akár egyéni vállalkozó, akár társas vállalkozás, akár Szja tv. hatálya alá tartozó, akár a Kata tv., akár a Tao tv... hatálya alá tartozó, az egyedüli kritérium az árbevétel lesz.

Aki nem szeretné választani a sávós adózást, az a Htv. 39. § alapján a főszabály szerint kell megállapítsa az adóalapját, az eddigieknek megfelelően május 31-ig benyújtott bevallásával. Illetve a Htv. 39/B. § alapján a Kiva adózási mód is választható, az arra jogosultaknak.

Nézzük a sávós adózás részletszabályait:

Az a vállalkozó, akinek/amelynek az adóévben - 12 hónapnál rövidebb adóév esetén napi arányosítással 12 hónapra számítva időarányosan - **a bevétele nem haladja meg**

a) **a 25 millió forintot,**

b) a 120 millió forintot, feltéve, hogy az adóévben a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint kizárólag kiskereskedelmi tevékenységet végző átalányadózonak minősül,

(a továbbiakban az a) és b) alpont szerinti vállalkozó együtt: kisvállalkozó).

A kisvállalkozó **adó alapja** a kisvállalkozó **székhelye és telephelye szerinti önkormányzatonként** (tehát itt is, ott is ugyanannyi az adóalap, nincs megosztás!):

a) **2,5 millió forint**, ha a kisvállalkozó bevétele az adóévben - 12 hónapnál rövidebb adóév esetén napi arányosítással 12 hónapra számítva időarányosan - **a 12 millió forintot nem haladja meg,**

b) **6 millió forint**, ha a kisvállalkozó bevétele az adóévben - 12 hónapnál rövidebb adóév esetén napi arányosítással 12 hónapra számítva időarányosan - **a 12 millió forintot meghaladja, de a 18 millió forintot nem haladja meg,**

c) **8,5 millió forint**, ha a kisvállalkozó bevétele az adóévben - 12 hónapnál rövidebb adóév esetén napi arányosítással 12 hónapra számítva időarányosan - **a 18 millió forintot meghaladja, de az 25 millió**

forintot - kizárólag kiskereskedelmi tevékenységet végző átalányadózonak a 120 millió forintot - **nem haladja meg**.

A bevétel alatt a személyi jövedelemadóról szóló törvény hatálya alá tartozó magánszemély kisvállalkozó esetében a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti bevételt, más kisvállalkozó esetén a nettó árbevételt kell érteni.

Ha az adóév 12 hónapnál rövidebb, akkor az adóévi adóalap az adókötelezettség napjai alapján napi arányosítással számított időarányos összeggel egyezik meg.

A sávos adóalap-megállapítás választását az adóévet megelőző adóévről szóló **bevallási nyomtatványon** (tehát idén a 22hipa nyomtatvány NY-01/A/9 során) az adóév ötödik hónapjának utolsó napjáig (2023. május 31-ig) kell és lehet bejelenteni.

Fontos! Ha a vállalkozó úgy dönt, hogy az egyszerűsített adóalap-megállapítást választja, akkor adóalapját a székhely és valamennyi telephelye fekvése szerinti önkormányzat felé így kell megállapítani, és az erről szóló bejelentést valamennyi érintett önkormányzat felé külön-külön határidőig megtenni.

A sávos módszer választására a május 31-i határidő jogvesztő, a megtett nyilatkozat végleges, későbbiekben az önellenőrzéssel nem módosítható.

A tevékenységét az önkormányzat illetékességi területén kezdő vállalkozó - ide nem értve az adóköteles tevékenységét jogelőd nélkül kezdő vállalkozót - a bejelentkezési, változás-bejelentési nyomtatványon jelentheti be a tevékenység megkezdését követő 15 napon belül!

Az adóköteles tevékenységét jogelőd nélkül kezdő kisvállalkozó az első adóévről szóló adóbevallásban, tehát ha 2023-ban kezdi jogelőd nélkül a tevékenységét és sávos adózást szeretne választani, valamint tevékenységét nem szünetelteti, akkor 2024. május 31-ig benyújtandó bevallásában jelenti be az első adóévre is (tehát 2023-ra is) a sávos adózás választását. Szünetelés esetén 30 napon belül kell a bevallást beküldeni.

A kisvállalkozó e döntése a teljes adóévre vonatkozik és mindaddig érvényes, amíg arról kifejezetten le nem mond, vagy az árbevétele meg nem haladja a felső értékhatárt. A bejelentkezési, változás-bejelentési nyomtatvány végrehajtható okiratnak minősül.

Ha a vállalkozó bevétele az adóévben időarányosan meghaladja a 25 millió forintot (átalányadós kiskereskedő esetén 120 millió forintot), akkor az adó alapját **az adóévre és az azt követő adóévre** a fő szabály szerint kell megállapítani. Ha adózó a Kiva törvény alá tartozik, akkor - választása szerint - a Htv. a 39/B. § alapján is megállapíthatja adóalapját.

Ha a kisvállalkozó **későbbiekben már nem a sávoknak** megfelelően kívánja megállapítani adóalapját, akkor e döntését az adóév ötödik hónapjának utolsó napjáig jelentheti be az adóhatóságnak bevallási nyomtatványán. E bejelentéssel egyidejűleg adóelőleg bevallására köteles, a bevallott adóelőleg két részletben esedékes. A kisvállalkozó az adóév ötödik hónapjának utolsó napjáig teljesítendő adóelőleg-bevallással egyidejűleg az előző adóév adójával azonos összegű adóelőleg, a következő adóév harmadik hónapjának 15. napjáig ezen összeg felével egyező összegű adóelőleg fizetésére köteles. (lásd példa)

Ha a kisvállalkozó a sávos adóalap-megállapítást alkalmazza, akkor **adóját** az adóévet követő év ötödik hónapjának utolsó napjáig köteles megfizetni.

Az egyszerűsített adóalap megállapítást választó kisvállalkozónak adóelőleget évente csak egyszer kell fizetnie, s amennyiben a kisvállalkozó bevétele az adott bevételi sáv felső határát nem

haladja meg az adóévben, akkor az adóévre fizetett adóelőleghez képest további adót sem kell fizetnie (az adóelőleg, bevallás benyújtása nélkül, a Htv. szövege alapján, végleges adóvá válik). Így, ha a kisvállalkozó adóévi bevétele az előző adóévben is irányadó bevételi sávhatárt nem lépi át, az évi egyszeri adó(előleg)fizetésen túlmenően az adóéven belül más – adókötelezettséggel összefüggő – teendője nem lesz.

Nem kell bevallást benyújtani a következő évben, ha a bejelentéskor megállapított sávon belül marad.

Így tehát ha 2022 évi bevallása alapján, ahol az árbevétele a 12 millió forintot nem haladta meg 2023-as évre az első sávba kerül, aminek az előlegét 2023.05.31-én kell megfizetnie (50eFt), majd a 2024 évben már látja, hogy a 2023-ban az árbevétele valóban 12 millió forint alatt volt, akkor ebben az esetben nem kell bevallást benyújtania.

Valamint 2024.05.31-ig ismét az 50eFt kerül előírásra, mint 2024 évi adóelőleg.

Amennyiben sávot vált az árbevétele alapján, úgy a bevallását adóévet követő év május 31-ig kell benyújtania, és ezzel együtt az adót megfizetni, vagy a túlfizetést realizálni.

Amennyiben 2023 évtől a sávós adózást választják, úgy a 2023. március 15. napján esedékes, korábban bevallott adóelőleget annak eredeti esedékességekor meg kell fizetni és a sáv szerinti adóelőleg különbözet 2023. május 31-én válik esedékessé.

Ha a kisvállalkozó a sávós adóalap-megállapítást alkalmazza, akkor a helyi iparüzési adóban adómentességre, adókedvezményre és adócsökkentésre nem jogosult.

Htv. 51/Q. § alapján a 2022. szeptember 01-től helyi iparüzési adóban is **kata** adózást alkalmazó vállalkozó a 2022. évben kezdődő adóévről 2023. május 31-ig nyújthat be adóbevallást.

Amennyiben az ezen előbbi vállalkozó 2023. január 1-jétől **nem kívánja** az iparüzési adó alapját **a sávós** módszer szerint megállapítani, akkor e döntését 2023. május 31-ig köteles - a bevallási vagy a bejelentkezési, változás-bejelentési nyomtatványon - bejelenteni az adóhatósághoz. A bejelentéssel egyidejűleg a 2023. január 1. és a 2024. június 30. közötti előlegfizetési időszakra 75 ezer forint adóelőleget is be kell vallani, amelyet két részletben kell megfizetni, 2023. május 31-ei esedékességgel 50 ezer forintot és 2024. március 18-ai esedékességgel 25 ezer forintot.

Ha 2022. szeptember 01-től helyi iparüzési adóban is **kata** adózást alkalmazó vállalkozó december 31-én is aktív adózónk volt és kifejezetten nem mond le a sávós adózás alkalmazásáról, akkor azzal a vélelemmel kell élni, hogy az iparüzési adó alapját 2023. január 1-jétől az első sávban meghatározottak szerint kívánja teljesíteni.

Példa:

Amennyiben a bevallás alapján a sávós adóalap megállapításról

- a) nyilatkozatot nem tesz 2023. május 31-ig
  - 2023.03.15 adóelőleg fizetési kötelezettség korábbi bevallása alapján
  - 2023.05.31 2022. évi adókülönbözet
  - 2023.09.15 adóelőleg fizetési különbözet
  - 2024.03.15 2022 évi teljes adó fele, mint 2024 évi adóelőleg (fő szabály szerint)

- b) nyilatkozatot tesz 2023. május 31-ig
2023.03.15	adóelőleg fizetési kötelezettség
2023.05.31	2022. évi adókülönbözet
2023.05.31	2023. évi adóelőleg fizetése a bevételi sáv alapján azzal, hogy az a 2023.03.15-i előleggel csökkentésre kerül
2023.09.15	nincs se előleg jelentési, se fizetési kötelezettsége
2024.03.15	nincs se előleg jelentési, se fizetési kötelezettsége

Az az adózó, aki 2022.01.01-08.31 időszakban kata adóalany volt, de 2022.09.01-12.31 között nem választotta a kata adózást helyi iparűzési adóban és nem is szüneteltette tevékenységét, a 2022.09.01-12.31 közötti időszakáról bevallást kell adjon **2023.05.31 napjáig**. Amennyiben az egyszerűsített (sávós) adózást szeretné választani, azt **jelölnie kell a bevalláson** (és csak bevalláson, bejelentkezésen nem lehet).

Egyéni vállalkozói tevékenység szüneteltetése esetén bevallást minden esetben 30 napon belül kell benyújtani.

Siófok, 2023. január 27.

Adóhivatal